

تهیه کننده: سید کمال یعقوبی کارشناس ارشد تاریخ - دبیر دبیرستان های ناحیه ۲ قزوین

فعالیت ۱ (ص ۳):

- الف) توجه ویژه به ارائه اطلاعات در باره فرمانروایان، جنگ ها و روابط سیاسی با دیگر دولت ها
- ب) عدم توجه به جنبه های دیگر تاریخی از جمله اوضاع اقتصادی و اجتماعی، فرهنگی، هنری و ...
- ج) ذکر وقایع بدون پرداختن به علل و عوامل رویدادها و بی توجهی به تجزیه تحلیل وقایع تاریخی

فعالیت ۲ (بررسی شواهد و مدارک) (ص ۵):

- جواب ۱) با توجه به متن، مردم عادی به واسطه نظم و امنیتی که با درایت امیر کبیر برقرار شده بود از او بسیار خوشنود بودند. اما صاحبان ثروت و قدرت به دلیل از دست دادن موقعیت خود با وی به دشمنی برخاستند.
- جواب ۲) استواری و عدم سستی و ضعف از جمله ویژگی های بارز امیر کبیر بود. در دوران کوتاه صدارت وی بسیاری از افراد شرور و گردنگش فرصت عرض اندام نداشتند. با مرگ او این حقیقت به اثبات رسید که صاحبان ثروت و قدرت هر مانعی را از سر راه خود برمی دارند.
- جواب ۳) میرزا محمد جعفر خورموجی تنها مورخی است که پرده از راز قتل امیر کبیر برداشت و لذا با غضب ناصرالدین شاه مواجه شده به عراق تبعید گردید.

فعالیت ۳ (ص ۸):

- ۱) توجه مورخین به جنبه های مختلف تاریخی علاوه بر تاریخ سیاسی، از جمله اوضاع اقتصادی اجتماعی و فرهنگی
- ۲) آشنایی ایرانیان با روش ها و منابع تاریخ نگاری در غرب و ترجمه برخی منابع تاریخی به زبان فارسی
- ۳) توجه به منابعی غیر از منابع تاریخی از جمله منابع ادبی، متون فقهی، جغرافیایی، فلسفی و غیره که حاوی اطلاعات سودمند تاریخی بودند.
- کاوش خارج از کلاس (ص ۹):، عارف قزوینی، امام خمینی

دانش آموزان ابتدا گروه بندی و سپس برای انجام کار تحقیقی خارج از کلاس توجیه می شوند.

- روزنامه خاطرات ناصرالدین شاه در سفر سوم به فرنگستان موجود در کتابخانه عارف قزوینی (۱۶۹۱/۰۴/۹۱۴): مطالعه مقدمه کتاب و اینکه روش و ویژگی های بیان خاطرات توسط ناصرالدین شاه چگونه بوده است؟
- روزنامه خاطرات اعتماد السلطنه موجود در کتابخانه امام خمینی (۱۶۴۴الف/۰۷۴۵/۹۵۵)
- خاطرات سیاسی میرزا علی اصغر خان امین الدوله، علت نوشتن کتاب از زبان خود نویسنده: مطالعه قسمت دیباچه ص ۳ و ۴ و اینکه سبب نگارش کتاب چه بوده و برداشت نویسنده از موقعیت ایران چیست؟ (کتاب به صورت پی دی اف است)
- خاطرات تاج السلطنه دختر ناصرالدین شاه، موجود در کتابخانه عارف قزوینی (خ ۱۴۸ ات ۰۷۴۵/۰۹۲/۹۵۵): بررسی نظرات تاج السلطنه در باب نظام مشروطه و علل و عوامل پیشرفت کشور: مطالعه صفحات ذیل عنوان مشروطه و مشروطیت طبق فهرست اعلام آخر کتاب

- شرح زندگانی من جلد ۱ (خاطرات عبدالله مستوفی) ، موجود در کتابخانه شهدا و عارف قزوینی (۵۴۲ م ۰۷۴۵۰۹۲ / ۹۵۵) : مطالعه ۶ صفحه اول طبق صفحه بندی کتاب و گزارش صفات و ویژگی های شخصیتی آقامحمد خان قاجار
- رضا شاه ؛ خاطرات سلیمان بهبودی رئیس دفتر رضاشاه ، موجود در کتابخانه شهدا و عارف قزوینی (۹۳۴ م ۰۹۱۰۹۲ / ۹۵۵) : معرفی شخص سلیمان بهبودی
- خاطرات محمد علی فروغی به همراه یادداشت های روزانه ، موجود در کتابخانه کتابخانه های شهدا ، علامه رفیعی ، امام خمینی (خ ۶۱۶ ف ۰۸۲۰۹۲ / ۹۵۵) : معرفی محمد علی فروغی
- خاطرات و تألمات مصدق ، موجود در کتابخانه امام خمینی (خ ۶۱۲ م ۰۸۲۴۰۹۲ / ۹۵۵) : بیان خلاصه ای از فصل نهم کتاب مربوط به تحصیلات مصدق در پاریس
- خاطرات علم ، موجود در کتابخانه های عارف قزوینی ، علامه رفیعی (ی ۷۹۴ ع ۰۸۲۴۰۹۲ / ۹۵۵) : بیان خلاصه ای از سیاست اقتصادی و اجتماعی شاه از سال های ۴۴-۱۳۴۳ (فصل دوم سالهای واپسین شاهنشاهی)
- نورالدین پسر ایران ، موجود در کتابخانه های عارف قزوینی ، امام خمینی (ن ۳۲۹ س ۰۸۴۳۰۹۲ / ۹۵۵) : معرفی اجمالی سید نورالدین عافی
- به اجاق قسم ، موجود در کتابخانه امام خمینی (ب ۸۷۶ ا ۱۰۰۹۵۵ / ۳۷۱) : معرفی اجمالی محمد بهمن بیگی

بررسی شواهد و مدارک (ص ۱۰) :

- متن ۱) تاریخ سیاسی و نظامی و اقتصادی ، نفوذ دو کشور استعماری انگلیس و روس در ایران .
  - متن ۲) تاریخ هنر و معماری ایران و کاربرد انواع مصالح ساختمانی با توجه به شرایط اقلیمی و آب و هوایی
- سفرنامه های عصر قاجار :

- سفرنامه فرهاد میرزا معتمدالدوله
- سفرنامه خراسان ناصرالدین شاه
- دومین سفرنامه مظفرالدین شاه به فرنگ
- رضاشاه کبیر سفرنامه خوزستان
- سفرنامه منشی زاده
- سفرنامه ناصرالدین شاه به قم
- سفرنامه دوویل
- سفرنامه رضاقلی میرزا نوه فتحلیشاه قاجار
- سفرنامه یاکوب ادوارد پولاک (ایران و ایرانیان)

کاوش خارج از کلاس (ص ۱۵) :

با نمایش عکس هایی از بعضی حوادث و وقایع تاریخی می توان به تفسیر رویدادهای تاریخی پرداخت.